

SUMARI: Text: De tot arreu.—Moscas d' ase.—Aubada, (poesia) per Roser de Creixell.—Tot se puja! per Trenca Cetrills.—Lo Cel, (poesia) per Xalet Ribetas.—La Autonomia, per S. Abó.—L' Excelentíssim é Ilustríssim Sr. D... Res, per Ilime Laucsap.—Historia trista, per Borni.—Sonet de monossilabs, per Refila fluvioles.—Cartes de fora, per Tal Com Pinta; Fritroy y R. Martí y Roca.—A la vora del foch.—Trenca-clos-cas.—Correspondencia.

Aquest any lo braser fa més fum y escalfa menos.

El senyor Bisbe de Valence ha invitat als sacerdots de la seva diòcesis a unir-se per defensar al clero dels atacs de que es objecte per part de la premsa sectaria. Al efecte y essent unànimament aprobada la idea que responia als desitjos de tots, s'ha escollit una comissió encarregada de redactar els estatuts, en qual aprovació han de prendre part tots els que s'han adherit a l'idea del Prelat, y s'estableix una lliga de defensa que ha de prestar lo seu concurs moral y pecuniari a tots els socis atacats per la premsa en la seva honra sacerdotal.

El clero castrense que tenia 212.500 pesetas en el Banc d'Espanya destinadas a millorar el retiro de tots els membres perteneixents a n' aquell cos, ha donat dita quantitat al Colegi d' Orfens de la Guerra.

Els P. P. Escolapios han fundat un Colegi a Castelló de la Plana.

El periodista masó D. Joseph Villén del Rey ha abjurat dels seus errors devant l'Autoritat eclesiástica de Almeria.

Acaba de morir a Paris un senador del departament de la Dordogne y exministre Mr. Godaud, qui, a pesar de ser republicà avansat, masó y Orador del gran Orient, al compendre que anava a morir, cridà a un sacerdot demanant reconciliarse ab la Iglesia.

Els seus antichs confreres están estupefactes.

Els que d'abutin de que la impietat y la masoneria no son mes que engendros del protestantisme, observin que les *Dominicales* han passat a esser fá temps orgue de les societats bibliques de Madrid y en la nostra ciutat, l'orgue vergonyant de la masoneria «La Publicitat», vé dedicant un gran anunci de la primera plana, a fer coneixer un paperot protestant.

Ja s'ha inaugurat a Madrid la exposició de industries modernes, organisada pel Foment de la Producció Nacional de Barcelona. Com ja era de preveure, l'element oficial ha pagat ab lo major despreci, semblant manifestació, y are, es clar, tant los pobres organisadors com los infellos expositors, no fan mes que plorar semblant desengany, puix apart de la molta molestia, s'han gastat una borratxada de diners. A un sol expositor li costa la brometa de 13,000 durets.—Fort; els està bé! axis potser se convencerán per sempre mes de que a Madrid no se ha de anar a cercarhi res, res mes que xinxes... xinxes... y... mes xinxes.

¿Industrias a mi?...

**

Los governs lliverals-dinàstichs han inventat dues coses molt divertides.

Las sentencias del Tribunal Supremo y las Reales órdenes.

Ab les primeres tot se sommou, se trossejan lleys escrites y sagellades y's marejan als advocats de mala manera, puix no poden refiarse de cap article del Códich sens repassar los milenars de sentencies del Tribunal Supremo per si ha dit res en la materia que ho destaroti, com de costum.

Les Reals-ordres, son ordres que realment no tenen mes que la trista *realitat* dels seus efectes,

puix no son ni mes ni menos que capritxades de ministres autorisades en certa manera per *forsa* de la llivertat del sistema constitucional; de modo, que axis com en temps del absolutisme real dictava o emitia el rey mateix les Reals-ordres, ara, com en plena llivertat *lliberal* cada ministre 'n te la clau convertintse en altres tants reys absoluts ab menos dignitat que 'ls d'avans.

Una Real ordre exida de grapa ministerial, fa y desfa, tira per terra institucions venerables, y s'apodera de lo que li sembla, com hem vist a dotzenes de vegades, en fi llivertat *lliberal*.

Tan mateix aquells dinàstichs de pa sucat ab oli tindrian d'anarhi ab comte de no gastar lo real.

Al qui estima un superior procura sempre honrarlo y ferlo honrar, y per cert que moltes ordres qu'ells fan honran poch als *reals*.

**

Una colla d'establiments benèfics que hi ha pels vols de Barcelona, ara ab motiu de la agregació passan penes grosses, puix com lo que mes usan es lo que està subiecte al impost ini-uno dels consums, lo gasto els ha crescut notablement.

Ja serà un xich trist tenir d'escursar el pá als pobrets assilats: pro que 'ls fassin les *hermanas* un discurs esplicantlos les magnificencies, lo honor, que 'ls cap formant part d'una gran ciutat, y ja veurán que's quedaran tan satisfetes com si s'haguessen menjat una llonza de la mitjana.

**

Alguns parroquians de la *Concepció* d'aquesta ciutat axamplada se'ns han quexat amargament de que la dita parroquia vagi eliminantse cada dia lo català, fins arrivant a resar lo rosari diari del vespre en castellà, pero quin castellà! y resarhi les ave-maries del final de la missa y tot lo demés fora lo mes estricte del Ritual.

Nosaltres no podem dirlos res: lo millor que poden fer es quexarse ab lo Sr. Rector, persona respectable, que val molt y te criteri, y segurament que preferirà acontentar a la majoria que no pas a unes quantes senyores empolvades y perfumades; y per cert, ja que d'axó parlém, també 'ns agradarà que fessin un novenari d'ànimes mes senzillet y a una hora aproposit pels que no podem perdre la tarda, per exemple a bon matí, a fi de que també poguem los pobres pèndrehi part.

Mare de Deu, quin sige!

**

L'altre dia una dona demandà en català, per que no sabia res mes, a un municipal per un tal carré y no pogué ferse entendrer, fou precis la intervenció del públic.

Senyor Collaso, fassins el favor de posar municipals que 'ns servixin, pagant lo que siga.

Entre empleats, municipals, polissons, burots y carabiners, aquests vols de Barcelona semblaran un país conquistat y 'ls naturals uns infellos que 'ns permeten viurer; quan dich naturals me referexo a carn de pobra.

AUBADA

Ja s'ha esbargit la boyrina,
satinat es l'horitzó,
lo sol per missió divina
escampa'l primer petó.

Lo tevi alé de la brisa,
gronxa suau lo vert fullam
y ab alegra xerradissa
los auells crusán lo camp.

Lo toch d'oració desperta
als feyners de tot l'entorn,
¡quina ditxa es mes complerta
al saludar lo nou jorn!

Terra y Cel, altra vegada
donan goig de contemplar.
¡Oh que bonica es l'aubada!
¡que bò lo temps per gosar!

ROSER DE CREIXELL.

ITOT SE PUJAI

— «¿Dónde vas con manton de Manila?
¿Dónde vas con vestido Chine...
— Voy á ver la...»

— Bon dia S.ª Magina.

— Deu la quart, senyora Pepa.

— Ditxosa de vosté que encare te humor de cantar.

— Si, que vol ferhi, es alló, que diuen: *Catalan que canta, rabia ó no tiene blanca*, y crech que si anem continuant així, aviat no 'n veurem cap de blanca, ni tan sols cap negre.

— Ja, pot dirho, ja, aviat ni calderilla quedarà; si tot se pujal... la roba, lo calsat...

— No m'en parli, l'oli, el vi, la carn, lo pá...

— Uy, lo pá! com si no sigués prou carregat, ara s'ha pujat cinch centims més.

— Vetaqui perque tots los fornells se fan casas.

— No pas, si creu á n'ells; tots se moren de fam. Diuhen que las farinas s'han apujat tant, y qu'es veuhen ab la necessitat d'aumentar lo preu del pá.

— Pobrets! pro tots han tingut prou diners per fer gran partida, á preus antichs, y que'n tenen fins per quan torniná baixar.

— Pró y l'Alcalde, que no 'ls pot posar cotut!

— Ja, veurá, com que ara es lo principi, lo bon senyor, no 's pot ocupar gayre d'aquestes coses; si no té prou temps per rebre las visitas y si algun rato li queda, rumia d'ahont treura los diners per arreglar la plassa de Catalunya.

— No se, que vol que li digui. Fa com les Señoras del quart pis, que no mes menjan monjetas, y tot per poguer dur un gran barretás.

— Y tal, no se perque l'arcalde te d'ocuparse de la plassa de Catalunya, quan hi ha altres deberts de mes urgencia. La capta, en primer lloch, que ja ha crescut que fa por, crech que's deuria fer quelcom per remediarlo.

La Higiene, dels carrers, que n'hi ha alguns que deixan molt que desitjar.

Y sobre tot, aixó de la puja dels comestibles, articles de primera necessitat: y que moralment ens diuhen: La vida ó 'ls diners.

Aixó es lo que deu ocupar l'atenció del Alcalde, y tot lo que fassi, sens estar aixó arreglat, no es mes que perdre temps.

— Te molta rahó senyora Pepa; ¿pro sab lo que penso? que 'ls pobres quedarán igualment, los carrers com sempre bruts, y las pobres donas que tenim d'anar a la plassa, rompres lo cap per mirá la forma que 'ns arribin los diners.

— Ah! y la plassa de Catalunya, quedará feta un mapa geografich, cada dia s'hi van fent mes riuetos, montanyes y tota mena d'accidentacions.

— Ay Senyor! estem ben posats, quan menos, ja que tot se puja, aumentessin las setmanadas.

— Quin olor que sentho.

— A mi se m'ha agafat l'arrós.

— Y a mi l'escudella

— Estigu bona, senyora Magina.

— Que vagi bé, senyora Pepa,

TRENCA CÈTRILLS.

LO CEL

— Que es bonich a sol naixent!

— Que es bonich a sol de postal

quan llú son mantell blau clar,

quan lo blau mes fosch se posa,

quan s'enforja ab los estels,

quan ab l'astre rey s'enjoya,

fins quan se vesteix de dol

arrenca gemecs y plora.

Sempre lo cel es bonich

sempre atrau, sempre enamora

pel que l'tresor de la fe

a dintre son cor estotxa,

espera vida millor

y desitja eterna gloria,

qu'ell ab los ulls de l'esperit

derrera eixa inmensa volta,

darrera d'aquells llantons

que n'l'inmensitat se gronxan

si veu un soberch palau

que sab que's sa casa propia

puix son Pare l'hi guanya

després de lluytá ab un monstre

que s' en deya lo pecat
y havia barrat sas portas,
alli à sa Maretà hi veu
entre angels que l' arredossan
y l' hi cantan formant chor
cançonetas amorosas
del arbre del seu casal,
hi veu los trenchs y la soca
y qui sab si un tendre fruyt
que à voltas encara plora,
perxò lo cel l' hi es bonich
y l' atrau y l' enamora,
perxò se l' mira sovint
y enveja à las aus qu' hi volan,
perxò, pobre desterrat
lluny de sa patria s' anyora.

XALET RIBETAS.

LA AUTONOMÍA

—¡Eh tranvia!... conductor... aturis, que tinch de pujar.

—No van á la Rambla? Ay quina correguda... buff... y á la meva edat... buff. No caldria sino que tingüés d' anar dreta... No, no's mogui... gracies... ay... buff... ¿Qué la trepitjo?... perdoni, no m' en havia atalayat...

—Ay, la Balisa! ¿vosté per aquí?!

—Hi vingut á veurer al noy, que ha arrivat malalt de Cuba.

—Y qué 'n diu de per allí?

—Tan poch content com vulguia: ve mitj mort, si dura mes lo viatge ja fora al ventre dels pexos: sort que 'ls ayres de la terra...

—Y de la guerra que 'n diu ¿qué no s' acaba?

—Ara sembla que hi enviarán una cosa que anirà molt bé. Alló de la *antonia mia* ó que sé jo com ne diuen.

—Ah, ja, la *antonimia*.

—Pero jo no entench que es axó, penso si serà un remey nou per les febres.

—Ca, no senyor, res d' axó. Es una mena de ley nova, que farà tornar bona gent als que son à la montanya.

—¿Qué vol que li diga? Si es cosa tan bona perqué n' hi ha que no la volen?

—Ay filla, perqué s' haurá acabat alló d' anar á la Habana á fer fortuna sense treballar y al que te lo pare arcade no li agrada que 'ls males vehins posin al agutzil.

—Pero ¿qué ve á ser axó? no ho entench prou, pósimhi un símil.

—Si vol que li sigui franca, tampoch sabría proposarli axis com una persona de lletres; pero l' altra dia al safreig, una dona que te l' seu marit sereno y li diu lo que portan los diaris, ho esplicava, y tal com va proposarlo, me sembla molt posat en rahó.

Diu: figureuse que l' vostre fill se casa ab una valenciana y us fiqueu la jove á casa; pero l' endemà surt ab que l' platillo no li agrada y anyora la paella, y l' oli per amanir la verdura no l' vol crú y la vianda la fa dolsa y no troba bé res de lo d' aquí y trova á faltá l' pa de la seva terra encara que l' fassin de moresch. Es á dir, que no us podéu avenir de cap manera y hi ha rahons cada dia.

Al principi vinga males cares y fins vinga atunyinar á la jove, si tan me feu enrahonar; pero al cap devall, ó perque us passa per la barretina, ó perque us ho aconsella un vehí, determinéu que 'ls joves prenguin pis y cada lu mengi de lo seu; y desde les hores no hi ha rahons, tots viviu bé y us guardéu la estimació y assistència que pertoca als que son de familia. —Axó es molt enrahonat y ¿perqué no ho han fet avans?

—No veus que les noyes ja no podrian empolaynarse ab lo que guanya la jove?

—Mes aquesta llei ¿que no la posarán per tot Espanya?

—Ca... Lo qu' es l' altre govern sembla que seguia l' mal sistema de...

No vaig sentir res mes. La criatura que portava una dona del devant, agafà una rebeccà d' aquelles de debò.

—Te rahó, pobret, si fa cinc hores...

—Quién no llora, no mama, digué l' conductor, qu' era castellà.

S. ABÓ.

L' Excelentissim è Illustrissim Sr. D... Res.

L' orgull, es lo primer defecte de l' home. Ell, des que va perdre los angels rebelats contra de Deu, que ab son malehit baf, ve enmatzinant la terra.

I

Aquell que dia y nit pregona ab sa llengua los milions, com l' hortolà compta seva, com lo rejoler mils mahons, y que ab tan or com remena porta esmolats pantalons...

Tinguin V... ben entés!
aqueell Rothschild... es D. Res...

II

Aquell pollo que paseja com carquinyoli estantis tot vestint l' exacta moda dels grans sastres de Paris, que si li gireu butxaca no li raja marvedis...

Tinguin V... ben entés!
aqueell gran cromo... es D. Res!..

III

Aquell sabi de dotzena que tot ho troba dolent; que critica lo dels altres de bunyol y d' inocent, mes los seus merits pondera incensant lo seu talent...

Tinguin V... ben entés!
aqueell Sòcrates... es D. Res!..

IV

Lo qui sens com va ni costa va pregonant borts ideals, que enalteix dolents diaris y á las sectas criminals que á la religió fan guerra sent esca de nostres mals...

Tinguin V... ben entés!
aqueell foll ateo... es D. Res!..

V

Lo qui Alexandre's pondera, sent un simple militar, que s' engalla perque porta al pit un hou à mitj ferrari, y troba Anibal canalla à Napoleon un cobart...

Tinguin V... ben entés!
aqueell Quijot... es D. Res!..

VI

L' artista que mal judica à Murillo pardalets, à Velázquez sense genit, à Fortuny pinta parets, y al diví sublim Rubens un pinzell dels mes fluixets.

Tinguin V... ben entés!
aqueell pessol... es D. Res!..

VII

Aquell politich de barra que may diplomatich es, estadista fi de sigle y llorito del congrés, que al pais dona de baquetes y als amichs turró y calés...

Tinguin V... ben entés!
aqueell Bismarck... es D. Res!..

VIII

Tots los richs ab sa riquesa, tots los tontos presumits sabis, militars, artistas, politichs y mama dits que la virtut be no informa los seus merits y profits...

Tinguin V... ben entés!
son parents d' aquell D. Res!..

ILIME LAUCSAP.

HISTORIA TRISTA

A n' en Calses.

Ja en la palanca de la golondrina, en J. Usón va donarme la última estreta de ma y ab veu debil, ofegada per la emoció, m' digué al temps que

'l vaporet movia la hélice fent via cap al grandís trasatlàntich:

—Adeu, adeu amich del cor!... Ja ho sabs, si alguna volta transcorren sis mesos y no rebs carta meva... jes que haure mort!

Y va marzar. A poch, entre l' ombra confosa d' aquell cap-vespre de Mars, se perdé la silueta de mon amich y dels seus companys pobres bens destinats al escorxador que ab lo macuto á la espalda y la miserable vestimenta de dril, anaven á defensar l' illa de Cuba.

Y quan, capificat y ab un nús á la gola per la agror de la despedida, m' dirigia cap á casa des de l' moll de la Riba, al embocar la Rambla y al enlluernarme 'ls ulls, aquella maror de llums y aquell tragi de ciutat populosa, y al ferir mas oreilles l' estrident xisclet del trasatlàntich que 's feya á la mar, no pogui menys de pensar, pensant ab l' infelis Usón;

—Adeu, pobre naïfrech de la impietat. Tu deses aqui ple de vida al qui 't ha fet anar en busca de la mort.—

Qui era en J. Usón, y quin es lo móvil d' aquesta historia?... Anem per lo primer y traurem l' entrellat de lo segon.

En J. Usón (quina firma tal volta algún meu llegidor haurá vista, en les planes de cert setmanaris) era un pobre noy. Un xicot trevallador de la classe mes humil, que dotat de bastant talent natural, ab una instrucció poética notable, havia arribat pas á pas y a copia de molta constància á escriure versos. Al principi, com tots els aprenents, havia ensopagat. Pero la molta afició y la gran constància, havien fet que poch á poch s' anés afinant en lo cultiu de les lletres, fins arribar á ser enllà pe 'ls anys 92 y 93, un de 'ls escriptors mes assiduos y mes xispejants de *La Camama*. Axó si; sempre ab la impietat per lema, impietat que sense volquer disculpar al pobre Usón, provenia mes que de malícia natural, de l' exemple pres ab les males lectures y més que tot, perqué 'l director no l' titllés de *manso* en la correspondència.

La correspondència que sostenia l' Usón ab lo director del periódich era curiosa en extrém. No fa mes un pare per un fill que en *Calses* pel meu pobre amich

Alló de vosté es un trunfo, gracies y repetexi, molt be y gracies. Disposi; tot lo que vulgui, era lo plat de cada setmana pera 'l pobre trevallador, que no hi veia de cap ull y se 'n llevava 'ls bigotis.

Y á cada nova contesta y á cada vers publicat, l' infelis, posava ma á la ploma ab més fé que may, convenient de que en *Calses* lo faria home.

Pero succehi que tanta afició envers les lletres, jaleada continuament pe 'l director de *La Camama* arriva á convertirse en una verdadera passió, en un vici complert.

Y succehi que 'l xicot alelat derrera 'ls consonants y cassant xistes al vol, descuydá la feyna; y l' amo que li feya guanyar lo pa, no entenentse de cansons, ni de romansos, lo posá al carrer y llogá un altre fadri que fes mes treball, encare que no fos amich de 'n *Calses*.

Y resultá que l' Usón, de la nit al dia, 's trobá sense feyna, sense pá y... ab lo cap més ple que may de il-lusions.

La gran sort es que encara tenia una persona... (?) Encara tenia qui l' estimava... desde la correspondència de *La Camama*!... En *Calses*!

LLavors precisament, era quan aquest fulano formava part del municipi; quan mangonejava l' olla comunal.

Y 'l pobre Usón, ab la panxa-prima, pero carregat de ilusions com sempre, pensá:

—Si 'l meu mestre remena les cireres be me'n tocará una. Si l' amistat y les bones disposicions que en lo periódich me demostra son veritat, no puch patir.

Y després de pensarhi molt, y de sospesar lo pro y 'l contra, 's decidí á desvergonyirse ab en *Calses* per demanarli un destino á la Casa Gran.

Primer li escrigué una carta, que 'n *Calses* no tingüé á be contestar en la correspondència. Després demanà per véurel en l' administració y li negaren sempre. Finalment esperonat per la necessitat, anà á trobarlo á casa seva y després de mil viatges en va, un jorn lo pogué veurer.

Lo pobre xicot li parlà al cor. Li exposà sa anguniosa situació, suplicà, s' humilià, fins à demanarli una miserable plassa en les brigades del municipi, y en *Calses* feu l' sort. Fins tingué la *sans façón* de dirli que ni l' tenia present, ni recordava haver llegit lo seu nom.

Y fins arrivà al punt d' ordenar á la minyona que no obris la porta a una gent tant *pesada*, com pogué experimentarho l' Usón, al tornarhi un altre dia...

**

Naturalment, un desengany tan regós amarrà moltissim lo modo de pensar del infelis escriptor.

Impossibilitat de trevallar en lloch del seu ofici, perque havia corregut entre ls amos la veu de que no estavat mai p' la feyna darrera ls versos y acobardi per la miseria, arrossegà d' allavors endavant una existència en extrem precaria, recorrent tota la escala de la indigència, fins que un jorn, al principi que s' feyen voluntaris per l' Habana, degué caurer en les urpes d' algú ganxo y per pochs diners degué vendrers la pell, que segurament haurà deixat en algú ignot recò de la *manigua*.

**

—Adeu, me va dir al marxar, adeu y si alguna volta transcorren sis mesos y no rebs carta meva... es que hauré mort.

Al principi ne rebi dues fetxades en distints punts. Y com fa prop d' un any que no he tingut més noves d' ell, puch suposar sobradament que l' Usón, Deu l' haja perdonat, ja no es d' aquesta vida. Y puch, sense pecar de indiscret, revelar la misera història relatada en les anteriors ratlles, perquè al menys servixi de ensenyàncies als infelissos, que no saben comprender la iniciativa trama, que ab los fruysts de llur intel·ligència sostenen.

Servixi ls d' exemple lo de aquell pobre xicot, que ab tant talent natural y ab tant bones disposicions (que ben menades fins podien ferlo un gran home) ha deixat després d' una joveutat d' angunies y de penes llurs óssos en aquella ingrata terra...

Y tinguem ben present que l' *altruisme* tant decantat de n' *Calses* y ls seus adeptes; la fraternitat de tots aquests *lliure piensos* son dues mentides colossals; son los mirallets per cassar babaus.

BONI.

SONET DE MONOSSILABS

AL COMPANY DE PLOMA SR. A. SIÓ.

Quan n' es el mes de mars que lo clar sol
á dalt del cel no s' veu fent el seu fet,
el cor no ns vol fer res, y trist y fret
dels homs ne fuig ben prest com au del vol.
Cap greu l' hi sap no dar pe ls camps un vol;
res l' hi fa be; son goig no es may prou quiet,
y per la nit, quan son tot just las set,
lo llum del gas, tan groch l' hi fa mitj dol.
Es mal ó bé lo que tant el cor sent?
que ho fa que ns doná tots tants y tants mals?
que t' bon Deu ha vist que l' hom molt ment
y que no s' ha de ser al mon tant fals?
Si es, donchs lo que jo he dit que ho te de fé,
may mes no vull fer res si no es en be.

REFILA FLUVIOLS.

CARTES DE FORA

Senyor Director de la BARRETINA.

Barcelona.

Tarrasa 23 Octubre. 1897,

Molt Sr. meu: Al acabar de llegir l' article de La Barretina titolat «La Estatua de la Justicia», se apoderà del meu un gran desig de adquirir l' obra artística y original del célebre y desconegut Escultor, o be quan menos procurarme una reproducció exacte de tan precios *modelo*.

Mes joh desditxa! havent lo cor consultat á la «bossa», aquesta digué que era impossible realisar tal projecte. No tinch dinés que m' sobrin, ni tampoch los que m' faltan!

Ditxosa justicia! (me refereixo á la de la estatua) Tu

ets lo retrato mes acabat dels grans personatges *a de siècle* dels caciques moderns! Plegadas las balansas... trencada la lley... mirada de bou... etc. etc.; y ay del pobre que es pobre, que l' tractan com un miserable o cosa pitjor!... Pro, basta de alabances; cambiém de full.

Saben per quién si volia jo adquirirla? — Per tenirla en un recó de casa, guardantla com a recort de la época actual? — No — Por vendrerla a l' ajuntament que volgués aixecarli un monument? — Tampoch, res d' això. Lo meu intent era fer un *regalo* á una senyoreta anomenada... no puch dirho... Societat de... deixemho corre... tarrasenca. Molt temps há que se la te merescuda, y ab tants y tants regalos com li han fet, sento no poguerli fé jo aquet.

Caràtus, qui cibernacel vull dir, i quina Societat! Volen que ls ne tagi cinch céntims d' explicació?... Perdonim: se m' ha fet tart, y ademés te una historia molt llarga tota escrita ab *fulles d' hort*... y á mi aquest *llegum* me esta prohibit texarlo, com ja he dit abans.

Lo seu senyó President, s' a cosa de tres messos que trobantse en un cas apurat deya: «Això sembla un manicomio.» Y com ha anat de mal a malissim, ara á mi m' sembla que es un *pedestal* insensible ahont descansaria magnificament la Gentil Matrona, devant la cual, plens d' entusiasme y admiració tots exclamarian: «Quina justicia!!

Mil gracias, senyor director y soch de V. afectissim y S. S.

TAL COM PINTA.

Castellar 24 de Octubre 1897.

Estimat Director: Lo dijous d' aquesta setmana passada se celebraren en la Parroquia d' aquest poble los funerals en sufragi de la anima del R. Doctor D. Joaquim Pujol.

A las deu del demà estava ja la grandiosa iglesia plena de fiels de totes las classes socials de dit poble sens excepció, figurant entre altres personnes distingidas, lo R. P. Recto de las Escoles Pías acompañat de altres P. P. donant la escollida concurrencia á la família Tolrà una proba mes del seu agràbiment als molts favors rebuts d' aquell bon Doctor.

Despedí lo dol lo R. Regent Feliu Quert ab frases tan sentimentals qu' arrencà llagrimas á moltes de las personas qu' assistiren á aquell acte tan commovedo.

Son amig de sempre.

FRITROY.

Senyor Director d' LA BARRETINA.

Barcelona.

Roda 19 de Octubre de 1897.

El dia 23 del corrent es començarà en aquesta parroquia el novenari d' ànimes quals sermons farà el P. Roca S. J. El dia 31 comunió general. A las 8 del vespre el mateix Jesuita donarà una conferència familiar als socis del Círcol Catòlic en el propi local. La companyia dramàtica està ensajant per inaugurar la temporada el drama en 3 actes original de D. Francisco Casas y Sabadell intitulat «Huch lo Pastor». La interpretació està confiada als Srs. Rosanas y Vinyolas, Martí, Rosanas y Regi, Sala (M) Rosanas y Parés (J) Fontseré, Rosanas y Parés (L) Caballeria y Crispí.

Sens altre particular mani y disposi de S. S.

R. MARTÍ Y ROCA.

Una senyora, tant piadosa, com cristiana, feya una coll-lecta per una obra de beneficència.

— Presentà la bossa á un rich, qui sens vergonya li contestà.

— No tinch res.

— Tingui, donchs, respondué la senyora ab molta gracia, donantli la bossa; demanava per los pobres.

— Lo rich en lloch de irritarse, se posà á riurer fent una almoyna considerable.

PERE LLADÓ OLLER.

Hi havia un catedràtic molt curt de vista y los seus dexebles van arribar fins á entrar un burro en la classe. Lo catedràtic veient un bulto que li feya sombra li digué:

— Fassi l' favor de sentarse ab los seus companys.

SABIR NABETSE.

TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Ma primera n' es un arbre,
un article n' es la dos,
una roba es prima tercera
é instrument de juga 'l tot.

ESPARDENYA LLARGA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	Eyna de Fuster.
1	5	3	1	5	4	5		Carruatge.
8	7	6	7	4	5			Nom de dona.
1	3	2	4	2				Objecte de Reys.
8	5	4	8					Població Catalana.
4	5	8						Part del home.
8	5							Colò.
							1	Consonant.
								UN PI D' APROP DE REIXACH.

TARGETA

Maria Bleda Lletj.

REUS

Formar ab aquestes lletres lo nom d' una obra del Tasso.

CARMETA DE PERAFORT.

CONVERSA

— Pau, diu en Joan si demà vols anar á pescar.

— Dona, no sabs que tinch d' anar á rebrer á don Robert!

— D' ahont te de venir?

— Entre tu y jo ho havem dit.

EUÀJ SOLÀ Y C.

ROMBO

1.ª ratlla, Consonant; 2.ª, Tots ne tenim; 3.ª, Nom sagrat; 4.ª, Peix; 5.ª, Consonant.

FLORENTES.

(Les solucions en lo número vinent.)

Solucions als Trenca-closques del número passat.

Xarada: A-de-la.

Geroglific: Sobrassada.

Logogrifo numérich: Princesa.

M	C	O	R
Rombo.	M	O	R
	R	A	P
		L	

Targeta: Sant Miquel Arcàngel.

Ga na pe.

Ters de silabes: Na sa ri.

Pe ri co.

P. March: Es fluxet.—P. sense march: També.—Un dia la Torre del Caragol: Al cova.—Santiago Baleta: Mirarem d' aprofitarne algún.—Blanca Dou: Repassi l' aritmètica.—Tal com Pinta: Tal com desitja.—J. Mistos de Mollet: Ha fet tart.—D. Carlos Mohirs: A la acequia.—Salón: Anira.—P. C. Badiellas: Conti les silabes ab los dits y veurà què els versos no surten.—Carpí: S' avisarà á la impremta.—Fritroy: Està bé—L' escriben del Registre de Cenill: Ho publicarem.—Salvador Novell: Molt rebé.—Antoni Picalrol: Veurà la llum.—E. Riera: Deu li pagui: n' aprofitarem alguna.—Sagal: Mes curt, com a vora del foix, podrà estar be.—Lenam Terap: Mirarem d' aprofitar alguna xarada.—Trenca Cetrills: Va be.

Estampa LA CATALANA. Dormitori de Sant Francesch, 5.